

ОТГОВОРИ НА ЕВРОПЕЙСКАТА КОМИСИЯ

ПО СПЕЦИАЛНИЯ ДОКЛАД НА
ЕВРОПЕЙСКАТА СМЕТНА ПАЛАТА

Права върху интелектуална собственост в ЕС —
все още не е постигната пълна защита

Съдържание

КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ (точки I—X).....	2
ВЪВЕДЕНИЕ (точки 1—12).....	4
ОБХВАТ И ПОДХОД НА ОДИТА (точки 13—16).....	4
КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ (точки 17—93).....	4
ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ (точки 94—101).....	13
Препоръка 1 — Да се допълнят и актуализират регулаторните рамки на ЕС в областта на правата върху интелектуална собственост.....	14
Препоръка 2 — Да се оценят механизмът за управление и методологията за определяне на таксите.....	14
Препоръка 3 — Да се подобрят системите за финансиране, контрол и оценка.....	15
Препоръка 4 — Да се подобрят системите за географски указания на ЕС.....	15
Препоръка 5 — Да се подобри рамката за налагане на спазването на правата върху интелектуална собственост.....	15

В настоящия документ са представени отговорите на Европейската комисия на констатациите и оценките, които се съдържат в специален доклад на Европейската сметна палата в съответствие с член 259 от [Финансовия регламент](#) и които трябва да бъдат публикувани заедно със специалния доклад.

КРАТКО ИЗЛОЖЕНИЕ (точки I—X)

Отговори на Комисията:

II. Правната рамка на ЕС в областта на интелектуалната собственост и ефективното ѝ прилагане стимулират дружествата от ЕС да инвестират в стоки и услуги с високо качество, характеризиращи се с иновации, проектиране и творчество, като гарантират, че дружествата могат да се разрастват в световен мащаб. В промишлената стратегия, представена от Комисията през март 2020 г., се определят основните двигатели за трансформацията на европейската промишленост и бъдещите действия за постигане на европейска промишлена политика, основана на конкуренция, отворени пазари, водещи в световен мащаб научни изследвания и технологии и силен единен пазар.

Освен това, за да поеме водеща роля в ключови промишлени области, да подобри и подкрепи икономическото възстановяване и устойчивостта по време на COVID-19 и същевременно да осъществи прехода към по-екологична и по-цифрова икономика, през ноември 2020 г. Комисията прие всеобхватен план за действие в областта на интелектуалната собственост (План за действие в областта на ИС). Планът за действие има за цел да се укрепи политиката на ЕС в областта на интелектуалната собственост (ИС), като осигурява възможност за дружествата да се възползват от своите изобретения и произведения и същевременно гарантира, че те служат и на икономиката като цяло и са от полза за обществото.

V. В своя план за действие Комисията посочи, че макар съществуващата рамка на ЕС в областта на интелектуалната собственост да е солидна и стабилна, би имало полза тя да се модернизира, например като се допълни с ново законодателство на ЕС относно географските указания на ЕС за занаятчийски изделия и промишлени продукти.

VI. Понастоящем Комисията е в процес на преразглеждане на законодателството относно промишлените дизайни с цел модернизиране и допълнителна хармонизация, както и гарантиране на съгласуваност с реформираните достижения на правото на ЕС в областта на марките.

В контекста на неотдавнашната реформа на марките в Регламента относно марката на Европейския съюз (РМЕС) вече са установени критериите, които трябва да се вземат предвид при определянето на размера на таксите за марките на ЕС (вж. съображение 39 от РМЕС). Въпреки че повишената прозрачност по отношение на покриването на разходите е от значение, трябва да се вземат предвид и други фактори (като например икономическата стойност на предоставеното общоевропейско право върху ИС).

Що се отнася до географските указания (ГУ), предстоящата реформа има за цел укрепване на настоящата система във връзка с правата върху интелектуалната собственост в съответствие с Плана за действие в областта на ИС и ефективна защита на наименованията на традиционните храни. Тази инициатива допринася за постигането на целите, преследвани от общата селскостопанска политика, и по-специално за подобряване на реакцията на селското стопанство в ЕС към изискванията на обществото по отношение на храните и здравето, като по този начин е насочена към Европейския зелен пакт и към стратегията „От фермата до трапезата“.

VII. Структурата и управлението на EUIPO до голяма степен са приведени в съответствие с въведения през 2012 г. общ подход относно децентрализираните агенции (CADA).

Освен това според Комисията с реформата на РМЕС (вж. по-специално член 153, параграф 1, букви а)–в), член 157, параграф 4, букви в) и д), член 172, параграф 9 и член 176, параграф 1) е укрепена рамката за отчетност.

Комисията обаче ще използва предвидената оценка въз основа на член 210 от РМЕС, за да се сдобие с допълнителна информация и да проучи възможността за по-нататъшни действия в областта на отчетността.

В рамките на предстоящата реформа на ГУ се взема предвид спомагателно външно проучване за оценка относно географските указания и храните с традиционно специфичен характер, проведено през 2020 г. Целта на реформата е да се намерят решения за по-добра защита на ГУ, да се овластят производителите, да се хармонизират и опростят процедурите и да се повиши ефективността на контрола и правоприлагането във връзка с ГУ.

VIII. Директивата относно упражняването на права върху интелектуалната собственост (Директивата за ПИС) предвижда само минимална хармонизация и позволява на държавите членки да приемат мерки, които са по-благоприятни за притежателите на права. Освен това някои от нейните разпоредби не са задължителни и е възможно националните съдилища да дават различни тълкувания (в рамките на гъвкавостта, която позволява Директивата). С цел да се установи евентуалното наличие на национални несъответствия при прилагането на Директивата за ПИС Комисията по-специално създаде новата експертна група по политиката в областта на индустриалната собственост (ГПИС), която, наред с други задачи, предвижда обмен на информация относно правоприлагането (Решение C(2022) 161 от 20.1.2022 г.).

Комисията работи активно с държавите членки за прилагането на защитата на ПИС, осъществявана от митническите органи. Все още обаче предстои да бъдат извършени някои важни действия, по-специално за да се гарантира по-добро и по-уеднаквено управление на свързания с ПИС риск, осъществявано от митническите органи (вж. подробния отговор под препоръка № 4).

IX. *Първо тире* — Комисията приема препоръката. С Плана за действие в областта на ИС Комисията обяви действията, целящи преразглеждане и актуализация на правилата на ЕС в областта на законодателството относно интелектуалната собственост.

Второ тире — Комисията приема препоръката. Структурата и управлението на EUIPO до голяма степен са приведени в съответствие с въведения през 2012 г. общ подход относно децентрализираните агенции (CADA).

Прегледът въз основа на член 210 от РМЕС ще включва оценка на въздействието, ефективността и ефикасността на Службата и работните ѝ практики. Комисията ще използва оценката, за да се сдобие с допълнителна информация и да проучи възможността за по-нататъшни действия в областта на отчетността.

Трето тире — Комисията приема препоръката. При изпълнението на Плана за действие в областта на ИС Комисията работи за укрепване на системата за защита на географските указания за селскостопанските продукти с цел да я направи по-ефективна и също така работи по предложение за система на ЕС за защита на географските указания за занаятчийските изделия и промишлените продукти (т.нар. неселскостопански ГУ).

Четвърто тире — Комисията приема препоръката. Комисията вече обяви в Плана за действие в областта на ИС, че ще предприеме необходимите стъпки за укрепване на правоприлагането в областта на ПИС. В тази връзка Комисията изяснява и подобрява отговорностите на доставчиците на цифрови услуги, и по-специално на онлайн платформите, чрез (предложения) законодателен акт за цифровите услуги (хоризонтална рамка). Комисията също така продължава да работи по създаването на инструментариум на ЕС за борба с фалшифицирането, в който се определят принципи за съвместни действия, сътрудничество и обмен на данни между притежателите на права, посредниците и правоприлагащите органи (специфичен за сектора инструмент).

Понастоящем Комисията подготвя стратегия за управление на свързания с ПИС риск от митническите органи и също така ще оцени прилагането на Регламента относно защитата на ПИС, осъществявана от митническите органи.

ВЪВЕДЕНИЕ (точки 1—12)

Отговори на Комисията:

12. В някои държави членки митническите органи също така могат да бъдат оправомощени въз основа на националното законодателство да предприемат действия във връзка с откриването на вече са пуснати на вътрешния пазар стоки, за които се подозира, че нарушават ПИС.

ОБХВАТ И ПОДХОД НА ОДИТА (точки 13—16)

Няма отговори на Комисията.

КОНСТАТАЦИИ И ОЦЕНКИ (точки 17—93)

Отговори на Комисията:

17. Неотдавнашната реформа на марките вече доведе до значителна допълнителна хармонизация както на материалноправното, така и (по-специално) на процесуалното национално законодателство в областта на марките в съответствие с режима на марките на ЕС. Общопризнато е, че преработената Директива за марките отразява желаното (максимално възможно от политическа гледна точка) равнище на законодателна хармонизация, като в нея се отчита надлежно и основният принцип на субсидиарност в ЕС. Постигнатата висока степен на хармонизация е в съответствие с компетентността на Съюза по въпросите, попадащи в обхвата на Договора от Сингапур относно защитата на марките.

18. На 19 и 20 март 2019 г. Комисията започна производства за установяване на неизпълнение на задължения срещу Гърция, Франция и Румъния за това, че не са уведомили своевременно за своите мерки за транспониране. Тези производства бяха приключени след

получаване на уведомленията за съответните мерки. Предварителната оценка показва, че някои разпоредби на националното законодателство не са транспонирани или са транспонирани само частично. Понастоящем Комисията извършва оценка дали това води до нарушение на Директивата. Следва да се отбележи, че не всички разпоредби на Директивата трябва да бъдат транспонирани или изцяло транспонирани, за да се счита, че националното законодателство е в съответствие с Директивата.

20. Като се вземат предвид констатациите, оценките и препоръките на ЕСП, оценката съгласно член 210 от РМЕС ще послужи на Комисията като основа да обмисли и прецени дали и до каква степен са необходими по-нататъшни действия.

21. Предстоящата оценка съгласно член 210 от РМЕС ще послужи на Комисията като основа да обмисли и прецени дали и до каква степен са необходими по-нататъшни действия.

22. Въпреки че Службата не е обвързана от разпоредбите на член 70 от Финансовия регламент на ЕС, член 177 от РМЕС предвижда, че финансовите разпоредби за EUIPO се ръководят, доколкото това е съвместимо с оглед особеностите на Службата, от финансовите правила, приети за други структури, създадени в Съюза; същото правно основание предвижда консултация с Комисията преди бюджетният комитет да приеме финансовите разпоредби.

Освен това структурата и управлението на EUIPO в това отношение като цяло са приведени в съответствие с общия подход относно децентрализираните агенции.

Предстоящата оценка съгласно член 210 от РМЕС обаче ще послужи на Комисията като основа да обмисли и прецени дали и до каква степен са необходими по-нататъшни действия.

23. Отговорностите на всеки от органите са определени в РМЕС.

24. Съставът на управителния съвет и на бюджетния комитет е в съответствие с член 154, параграф 1 и член 171, параграф 2 от РМЕС и до голяма степен е в съответствие с общия подход, съгласно който за самофинансиращите се агенции не се предвижда административното и бюджетното управление да се извършват от два различни ръководни органа. Тъй като запознатостта с функционирането на системата на марките и дизайните на ЕС е от полза за представителите при изпълнението на техните функции и в двата органа, Комисията счита, че не е реалистично да се изисква да не е налице никакво припокриване в състава им. Комисията няма влияние върху номинирането на представителите на държавите членки.

25. Оценката съгласно член 210 от РМЕС ще послужи на Комисията като основа за това дали и до каква степен може да бъдат обмислени по-нататъшни действия.

26. Комисията подготвя преразглеждането на законодателството относно промишлените дизайни с цел модернизиране и допълнителна хармонизация, както и гарантиране на съгласуваност с реформираните достижения на правото на ЕС в областта на марките.

27. В допълнение към националната защита на промишлените дизайни, която е хармонизирана с Директивата относно промишления дизайн и се предоставя на национално равнище, с Регламента се създава автономна единна система за защита на промишлените дизайни с еднакво действие навсякъде в Съюза, за да могат предприятията в ЕС да

разполагат с различни права и свободно да избират измежду тях или да ги съчетават в зависимост от индивидуалните си стопански нужди.

Комисията подготвя преразглеждането на законодателството относно промишлените дизайни с цел модернизиране и допълнителна хармонизация, както и гарантиране на съгласуваност с реформираните достижения на правото на ЕС в областта на марките. Предвидената допълнителна хармонизация има за цел по-специално да се създадат по-добри условия на конкуренция за предприятията в ЕС и да се укрепят взаимното допълване и оперативната съвместимост между системите на ЕС и националните системи в областта на промишлените дизайни.

28. Целта на реформата в областта на промишлените дизайни е да се подобри цифровизацията на процедурите, като се осигури допълнителна яснота по отношение на допустимия предмет, обхвата на предоставените права и техните ограничения. Реформата е насочена и към структурата на таксите и по-нататъшното привеждане в съответствие на процедурните правила на равнището на Съюза и на национално равнище, както и на правилата за резервните части.

29. Комисията подготвя преразглеждането на законодателството относно промишлените дизайни с цел актуализиране и модернизиране, както и гарантиране на съгласуваност с реформираните достижения на правото на ЕС в областта на марките.

30. Законите на държавите членки, предвиждащи защита на промишлените дизайни на национално равнище, бяха частично хармонизирани с Директива 98/71/ЕО относно правната защита на индустриални дизайни („Директивата“). Хармонизацията се отнася до ключови аспекти на материалното право в областта на промишлените дизайни, като не обхваща процедурите.

Въз основа на цялостна оценка Комисията подготвя преразглеждането на законодателството относно промишлените дизайни с цел модернизиране и допълнителна хармонизация, както и гарантиране на съгласуваност с реформираните достижения на правото на ЕС в областта на марките. С оглед на създаването на по-добри условия на конкуренция за предприятията в ЕС и укрепването на взаимното допълване и оперативната съвместимост между системите на ЕС и националните системи в областта на промишлените дизайни по-нататъшната хармонизация в бъдеще следва да обхваща и основните аспекти на процедурите, включени и в неотдавнашната реформа на марките.

31. б) Националните служби са свободни да определят таксите си по съответния начин, тъй като разполагат с финансов суверенитет по този въпрос. Поради това потенциалът за определяне на (задължителни) общи принципи за структурата на таксите е изключително ограничен, както ясно показва и неотдавнашната реформа на марките.

33. Като се има предвид, че защитата под формата на нерегистрирани дизайни на Общността е достъпна за всички автори и предприятия навсякъде в ЕС, не се отчита необходимост от паралелна защита на нерегистрирани дизайни на национално равнище.

37. В контекста на реформата на РМЕС (член 172, параграф 8) през 2016 г. беше въведен механизъм за предотвратяване на натрупването на значителен излишък. Въпреки това, за разлика от предложението на Комисията, което не бе подкрепено от съзаконодателите, при този механизъм не се прилага принципът на автоматично прехвърляне („в краен случай“) на

какъвто и да е значителен структурен излишък към бюджета на ЕС, което според Комисията щеше да е в съответствие с учредителния регламент на EUIPO и с общите принципи на добро бюджетно управление.

Както също така обясни Комисията, с неотдавнашната реформа на марките в РМЕС бяха въведени критерии, които трябва да се вземат предвид при определянето на размера на таксите за марките на ЕС (вж. съображение 39 от РМЕС). Покриването на разходите може да представлява само един фактор при определянето на таксите за документи за изключителни общоевропейски ПИС. Макар да се разбира, че повишената прозрачност по отношение на покриването на разходите е от значение, за да може да се оцени ефективността на EUIPO в основните ѝ операции, трябва да се вземат предвид и други фактори (като например икономическата стойност на предоставеното право върху ИС). Всъщност, като се има предвид „същественото значение на размера на таксите, събирани от Службата за функционирането на системата на марките на ЕС и нейният допълнителен характер по отношение на националните системи на марките“, съзакондателите счетоха за целесъобразно размерът на таксите да бъде определен в основния РМЕС.

38. На 10 януари 2022 г. Комисията и EUIPO стартираха новия Фонд за правата на интелектуална собственост за малките и средните предприятия (Фонд за ИС за МСП), който ще разполага с бюджет от 47 милиона евро за периода 2022—2024 г. Вноската на EUIPO ще възлиза на 45 милиона евро от излишъка. Комисията и EUIPO проучват и други финансови инструменти, с които да се допринесе още повече за Фонда за ИС за МСП от излишъка от 2023 г.

39. За да се гарантира балансирано и хармонично съвместно съществуване на системите на марките в рамките на ЕС, съответният размер на таксите трябва да отразява икономическото значение на съответните права на собственост, поради което не следва да насърчава потребителите да придобиват права върху марки извън действителния обхват на техните интереси, т.е. когато нямат намерението и възможността да ги използват в целия ЕС.

40. При прегледа на структурата и размера на таксите за марките на ЕС Комисията взе предвид необходимостта бюджетът на EUIPO да бъде балансиран, което включва гарантирано покриване на разходите на Службата за предоставяне на нейните услуги, както и средния размер на таксите, дължими на национално равнище за национална защита на марките.

41. Както законодателят изрично призна при неотдавнашната реформа на марките, в интерес на доброто финансово управление е необходимо да се избягва натрупването на значителни бюджетни излишъци от EUIPO (вж. съображение 38 от РМЕС).

Поради това при преработването на РМЕС бяха направени няколко изменения с цел намаляване на потенциала за генериране на излишъци в бъдеще.

С неотдавнашната реформа на марките бяха установени критериите, които трябва да се вземат предвид при определянето на размера на таксите за марките на ЕС (вж. съображение 39 от РМЕС).

Както бе констатирано в предходното проучване, проведено от Max Planck, размерът на таксите е въпрос, по който законодателят в действителност разполага със значителна свобода на преценка и може да вземе предвид различни легитимни интереси.

След значителното намаляване на таксите за марките на ЕС още през 2005 г. и 2009 г., преработването на РМЕС през 2015 г. все пак доведе до още едно съществено намаление, в резултат на което защитата на марките на ЕС, обхващаща територията на 27 държави членки, стана изключително привлекателна и конкурентоспособна от гледна точка на разходите (850 EUR за заявка за марка на ЕС).

42. Както е предвидено от законодателя в РМЕС (съображение 36), създаването на системата на марките на ЕС доведе до увеличаване на финансовата тежест за централните ведомства за индустриална собственост и за други органи на държавите членки. Поради това беше сметнено за целесъобразно да се гарантира, че EUIPO компенсира част от разходите, направени от държавите членки във връзка с ролята им да гарантират гладкото функциониране на системата на марките на ЕС, без това да води до бюджетен дефицит за Службата.

Общ отговор по точки 43 и 44. Режимът на компенсиране е установен от законодателя в член 172, параграфи 4–7 от РМЕС. Законодателят е счел КПИ, посочен в член 172, параграф 5, за справедлив, обективен и уместен. Използването от държавите членки на сумите за компенсиране попада в обхвата на техния национален финансов суверенитет.

Предстоящата оценка съгласно член 210 от РМЕС обаче ще послужи на Комисията като основа да обмисли и прецени дали и до каква степен са необходими по-нататъшни действия.

45. Както следва от текста на член 172, параграф 4 от РМЕС, законодателят счита определените в букви а)–г) от тази разпоредба КПИ за „справедливи, обективни и уместни показатели“. Освен това при проектирането и създаването на механизма за компенсиране в член 172 трябваше да се вземе предвид финансовият суверенитет на държавите членки, който отразява факта, че само част от централните ведомства за индустриална собственост на държавите членки са финансово независими от общия национален бюджет.

Отговор на каре 2: Оценка на КПИ за разпределяне на сумите за компенсиране — показателите не са SMART

1) Законодателят е счел годишния брой на заявките за марки на ЕС във всяка държава членка за целесъобразен, тъй като отразява „постигнатото“ от централните ведомства за индустриална собственост на държавите членки за насърчаване на използването на защитата на марките на ЕС чрез предоставянето на информация, както е посочено в член 172, параграф 4, буква б) от РМЕС.

2) Според законодателя годишният брой на заявките за национални марки във всяка държава членка е взаимосвързан с разходите, генерирани от системата на марките на ЕС, тъй като няколко централни ведомства за индустриална собственост на държавите членки са задължени съгласно националното право в областта на марките да проверяват служебно наличието на относителни основания за отказ под формата на противоречие с вече установени по-ранни права, включително по-ранни заявки и регистрации на марки на ЕС.

3) Законодателят е счел за целесъобразен годишния брой на делата, заведени пред съдилищата за марките на ЕС, определени от всяка държава членка, тъй като отразява

„разходите“, свързани с приноса на националните органи за прилагането на марките на ЕС, както е посочено в член 172, параграф 4, буква в) от РМЕС.

4) Законодателят е счел за целесъобразен годишния брой на възраженията и исканията за обявяване на недействителност, подадени от притежатели на марки на ЕС във всяка държава членка, тъй като отразява допълнителните разходи, направени от централните ведомства за индустриална собственост на държавите членки във връзка с ролята им за гарантиране на гладкото функциониране на системата на марките на ЕС.

47. Целта на предстоящата реформа на географските указания (ГУ) е да се обхване цялата гама от стоки, изброени в глави 1—23 включително от Комбинираната номенклатура, създадена с Регламент (ЕИО) № 2658/87 на Съвета.

Комисията си е поставила за цел да изготви предложение за прилагането на общоевропейска система за защита на ГУ на занаятчийските изделия и промишлените (неселскостопански) продукти през второто тримесечие на 2022 г.

51. Изискването професионалните представители да имат право да представляват физически или юридически лица по въпросите на марките или дизайните пред централното ведомство за индустриална собственост на дадена държава членка съгласно член 120, параграф 2, буква в) от РМЕС и член 78, параграф 4, буква в) от Регламента относно промишления дизайн на Общността е резултат от липсата на единно, ясно определено описание на професията в държавите членки.

54. В член 152 от РМЕС е установена специфична рамка за EUIPO (в изпълнение на съответната ѝ задача съгласно член 151, параграф 1, буква в) от РМЕС) за насърчаване на сближаването на практиките и инструментите в областта на марките и дизайните в сътрудничество с централните ведомства за индустриална собственост в държавите членки.

55. Освен това съгласно член 152, параграф 5 от РМЕС предоставяната от EUIPO финансова подкрепа за съответните проекти за сътрудничество не надвишава 15 % от годишните приходи на EUIPO.

62. Предстоящата реформа на ГУ има за цел да се съгласуват процедурите за всички съществуващи сектори на ГУ, включително във връзка със задължителното използване на eAmbrosia на ЕС за всички заявки.

65. Комисията е осведомена за забавянията при одобряването на заявките за ГУ в резултат на множеството фактори, установени от ЕСП. Комисията възнамерява да предприеме действия за преодоляването на този проблем в предстоящата реформа на ГУ, така че да се подобри цялостната реакция и своевременното обработване на заявките за ГУ.

Общ отговор на Комисията по точки 66 и 67. Някои подробни правила относно прилагането на ГУ, насочени към специфичните особености на дадени сектори, са определени във вторичното законодателство в лозаро-винарския сектор и в сектора на спиртните напитки¹. В предстоящата реформа на ГУ Комисията възнамерява да направи

¹ Регламент за изпълнение (ЕС) 2019/34 на Комисията за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) № 1308/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на заявленията за предоставяне на

контрола и прилагането на ГУ по-ефективни, стандартизирани и насочени към специфичните нужди на ГУ.

68. Регламент (ЕС) 2017/625 влезе в сила на 14 декември 2019 г. Регламентът беше допълнен през 2019 и 2020 г. от редица делегирани актове и актове за изпълнение, в които се уточняват подробностите за всички аспекти на агрохранителната верига, за които се прилага Регламентът. Акцентът на първите семинари „По-добро обучение за по-безопасни храни“ (BTSF) през 2020 и 2021 г. (с някои прекъсвания поради пандемията от COVID-19) беше да се разпространяват знания относно новите хоризонтални аспекти на Регламента.

71. Комисията е съгласна, че Съюзът следва да разполага със стабилна рамка на ЕС за прилагане на ПИС, за да отговори на тези нужди.

72. Директивата за ПИС успя да сближи националните закони относно защитата на ПИС². Директивата предвижда само минимална хармонизация и позволява на държавите членки да приемат мерки, които са по-благоприятни за притежателите на права. Освен това някои от нейните разпоредби не са задължителни и е възможно националните съдилища да дават различни тълкувания (в рамките на гъвкавостта, която позволява Директивата).

Насоките от 2017 г. относно определени аспекти на Директивата за ПИС³ имаха за цел да насърчат по-последователно и ефективно тълкуване и прилагане и действително доведоха до по-равнопоставени условия на конкуренция.

73. Както е посочено в Плана за действие в областта на ИС, Комисията продължава да следи отблизо прилагането на Директивата относно упражняването на ПИС с цел гарантиране на ефективна и балансирана съдебна защита. Тя работи съвместно с държавите членки и със заинтересованите страни, за да се осигури прилагането на практика на насоките на Комисията от 2017 г. Освен това Комисията планира провеждането на последващо проучване относно прилагането на Директивата за ПИС.

74. Следва да се отбележи, че за разлика от Директивата за електронната търговия и предложението за законодателен акт за цифровите услуги, Директивата за ПИС не предвижда

закрила на наименования за произход, географски указания и традиционни наименования в лозаро-винарския сектор, процедурата за предявяване на възражения, измененията на спецификациите на продуктите, регистъра на защитените наименования, отмяната на закрилата и използването на символи, и на Регламент (ЕС) № 1306/2013 на Европейския парламент и на Съвета по отношение на подходяща система за проверки, 17.10.2018 г.

Регламент за изпълнение (ЕС) 2021/1236 на Комисията за определяне на правила за прилагането на Регламент (ЕС) 2019/787 на Европейския парламент и на Съвета, отнасящи се до заявленията за регистрация на географски указания на спиртни напитки, процедурата за предявяване на възражения, измененията в продуктовете спецификации, заличаването на регистрацията, използването на символа и контрола, 12.5.2021 г.

2 SWD(2017) 431 final, Работен документ на службите на Комисията: Оценка, придружаваща документ COM(2017) 708 final, Съобщение на Комисията „Насоки относно определени аспекти на Директива 2004/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно упражняването на права върху интелектуалната собственост“, 29.11.2017 г.

3 COM(2017) 708 final, Съобщение на Комисията: Насоки относно определени аспекти на Директива 2004/48/ЕО на Европейския парламент и на Съвета относно упражняването на права върху интелектуалната собственост, 29.11.2017 г.

материалноправни разпоредби относно отговорността на нарушителите/посредниците или освобождаването от нея. Директивата за ПИС хармонизира административните и гражданските производства и средства за правна защита, поради което нейната регулаторна цел по същество е различна.

(Предложеният) законодателен акт за цифровите услуги обвързва задълженията на различните доставчици на посреднически онлайн услуги с тяхната роля, размер и въздействие върху онлайн екосистемата. Някои материалноправни задължения се отнасят само до много големите онлайн платформи, които са се сдобили с централна и системна роля при осъществяването на обществения дебат и икономическите операции.

Комисията планира провеждането на последващо проучване относно прилагането на Директивата за ПИС.

78. Комисията признава, че Регламент (ЕС) № 608/2013 не дава определение за „стоки с нетърговски характер“, като по този начин оставя тълкуването му на държавите членки. Съгласно материалното право относно интелектуалната собственост в областта на марките нарушение е възможно само когато защитената марка се използва в „хода на търговска дейност“, което не е така при предметите в личния багаж на пътниците, ако са предназначени само за лично използване с нетърговска цел. В материалното право относно интелектуалната собственост няма друго тълкуване относно това какво се има предвид под използване „в хода на търговска дейност“, както и няма определение на международно равнище какво може да се счита за използване с нетърговска цел.

Въпреки това държавите членки не съобщиха за особени трудности нито при тълкуването на понятието за използване „с нетърговска цел“ на стоки, съдържащи се в личния багаж, нито при прилагането на цитирания член от Регламента.

79. Комисията признава, че понастоящем няма официална рамка или стратегия за контрол на ЕС за управление на риска в областта на ПИС. Информацията за риска обаче вече се споделя в рамките на общата рамка за управление на риска (CRMS).

Комисията е съгласна, че стратегията за управление и контрол на риска за защитата на ПИС, осъществявана от митническите органи, може да бъде подобрена. Планът за действие на ЕС в областта на митниците за борба с нарушенията на ПИС за периода 2018—2022 г. вече съдържа конкретно действие, чиято цел е да се укрепи управлението на риска в областта на ПИС. В този контекст Комисията започна разработването на съвместна стратегия за контрол, основана на управлението на риска.

81. Комисията е съгласна, че увеличеният обем на електронната търговия поставя под въпрос настоящото определение за малки пратки, съдържащо се в Регламент № 608/2013. Поради това Комисията обмисля да преразгледа праговете на процедурата за малки пратки (първо чрез делегиран акт, както е предвидено в Регламент № 608/2013). Следователно за всяко задържане на стоки, извършено в рамките на процедурата за малки пратки, би могло да се постигне унищожаване на по-голямо количество стоки.

82. Комисията признава, че една държава членка използва специална процедура за конфискация вместо процедурата за малки пратки, определена в Регламент № 608/2013. Тя обаче е равностепенна на наказателно производство, като се основава и на правомощие за извършване на сделки, определено в съответния национален митнически кодекс, поради което е специфична за националните правомощия, предоставени на митническите органи в

тази държава членка. Ако тази компетентност бъде предоставена на всички митнически органи на равнището на Съюза, би могла да се проучи възможността за използване на подобна процедура от всички държави членки.

83. Комисията признава, че Регламент № 608/2013 дава на националните митнически органи избор дали да поискат от притежателя на правото да възстанови разходите, направени във връзка със задържането и унищожаването на стоките, за които се подозира, че нарушават ПИС. Комисията счита, че държавите членки разполагат с дискреционна компетентност да изберат най-ефективния подход.

84. Комисията е съгласна, че съоръженията за унищожаване на определени стоки не са непременно налични във всички държави членки, но Регламент № 608/2013 (член 25, параграф 2) предвижда възможността за унищожаване на стоки в други държави членки.

Комисията признава, че в Съединените щати бюджетът за унищожаване и съхранение се генерира чрез финансиране, произтичащо от налагането на глоби на извършителите: разходите, свързани със съхранението и унищожаването на фалшифицирани стоки, се заплащат чрез Фонда за отнемане на незаконно придобито имущество към Министерството на финансите на САЩ. В някои случаи други страни, като например предприятията за куриерски услуги, се съгласяват да поемат отговорност за разходите, свързани с унищожаването на стоки, за които се подозира, че са фалшифицирани. Въвеждането на такава система в ЕС би изисквала не само налагането на общоевропейски глоби върху търговията със стоки, нарушаващи ПИС, но и особености като отнемане на активи, приложими съгласно системата на САЩ. Възможността за въвеждане на съпоставима система на равнището на ЕС би изисквала предварителна оценка.

87. Що се отнася до материалното право относно интелектуалната собственост, Комисията предложи два пъти — през 2003 и 2005 г. — да се хармонизира материалното наказателно право, свързано с ИС, но не беше постигнато съгласие по текста. В заключенията на Съвета относно интелектуалната собственост от 18 юни 2021 г. Съветът счете за „необходимо да се насърчат размишленията относно предотвратяването на наказуемите нарушения на правата върху интелектуалната собственост и борбата с тях [...], както и връзките с международните икономически и финансови престъпни среди [...], включително относно евентуалната необходимост да се направи преглед на съществуващите правни различия между наказателноправните рамки на държавите членки, на евентуалните пропуски в наказателното право и в наказателното преследване и на правните и практическите пречки пред трансграничното сътрудничество в рамките на ЕС“.

Понастоящем Комисията обсъжда с държавите членки митническите санкции, които се предвиждат в националните митнически закони, в случай че държателят на стоките или деклараторът не спазва митническото законодателство.

88. Комисията признава, че държавите членки прилагат различни практики при докладването на задържане на стоки в COPIS (общоевропейска информационна система за борба с фалшифицирането и пиратството) (различни срокове). Тъй като COPIS е база данни за статистически цели, тези различия не пораждаат последици по отношение на управлението на риска. Комисията обаче разбира, че един по-съгласуван подход би спомогнал за подготовката на докладването на равнище ЕС. Поради това Комисията ще продължи да работи с държавите членки с оглед следването на съвместна практика за докладване по отношение на срока. Това може да бъде разгледано и в контекста на оценката на прилагането на Регламент № 608/2013.

89. Комисията споделя констатацията на ЕСП, че държавите членки не използват напълно възможността, предлагана от споделения интерфейс между COPIS и AFIS (информационната система за борба с измамите на OLAF).

90. Комисията продължава да се стреми към включване на разпоредби относно административната взаимопомощ в двустранните търговски споразумения, които договаря от името на Съюза, така че да се осигури възможност за обмен на информация.

92. а) Комисията констатира същото като ЕСП. Въпросът за праговете за намеса на митническите органи ще бъде разгледан при оценката на прилагането на Регламент № 608/2013.

б) Комисията е съгласна, че този въпрос не е в съответствие с изискванията на Регламент № 608/2013. Комисията възнамерява да подчертае задълженията на държавите членки по време на текущия кръг от посещения за подкрепа във връзка с прилагането на Регламент № 608/2013 в 27-те държави членки и в рамките на звено „ПИС“ на Експертната група в областта на митниците.

в) Комисията отбелязва със съжаление, че някои държави членки не въвеждат данните в CIS+.

г) Вж. отговора на Комисията по точка 88.

93. Понастоящем Комисията подготвя стратегия за контрол, основана на управлението на риска в областта на ПИС, която следва да допринесе за засилване на митническия контрол във всички държави членки.

ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕПОРЪКИ (точки 94—101)

Отговори на Комисията:

95. Комисията подготвя преразглеждане на законодателството относно промишлените дизайни с цел модернизиране и допълнителна хармонизация. С оглед създаването на по-добри условия на конкуренция за предприятията в ЕС и укрепването на взаимното допълване и оперативната съвместимост между системите на ЕС и националните системи в областта на промишлените дизайни по-нататъшната хармонизация в бъдеще следва да обхваща и основните аспекти на процедурите, включени и в неотдавнашната реформа на марките.

Комисията работи и по предложение за система на ЕС за защита на географските указания за занаятчийските изделия и промишлените продукти (т.нар. неселскостопански ГУ).

96. Комисията планира да извърши оценка на Регламент № 608/2013, в която, наред с другото, ще оцени необходимостта от преразглеждане на определени елементи от Регламента, като например определението за малки пратки и въвеждането на прагове във връзка със защитата на ПИС, осъществявана от митническите органи. Освен това понастоящем Комисията подготвя стратегия за риска в областта на ПИС.

Препоръка 1 — Да се допълнят и актуализират регулаторните рамки на ЕС в областта на правата върху интелектуална собственост

а) Комисията приема препоръките. Комисията си е поставила за цел да изготви предложение за прилагането на общоевропейска система за защита на ГУ на занаятчийските изделия и промишлените (неселскостопански) продукти през второто тримесечие на 2022 г. На този етап обаче Комисията не може да поема ангажименти относно съдържанието на бъдещи законодателни предложения.

б) Комисията приема препоръката. Предстоящото преразглеждане на законодателството на ЕС относно защитата на промишлените дизайни има за цел да приведе обхвата на правата върху промишлените дизайни в съответствие с реформата на марките на ЕС, така че да обхване и нарушаващи право върху промишлен дизайн стоки, преминаващи транзитно през ЕС. На този етап обаче Комисията не може да поема ангажименти относно съдържанието на бъдещи законодателни предложения.

Комисията приема препоръката относно въвеждането на праг за намеса във връзка със защитата на ПИС, осъществявана от митническите органи. Действия в тази връзка ще бъдат предприети в рамките на оценката на Регламент № 608/2013, която ще включва консултация със заинтересованите страни от частния сектор, които в крайна сметка са засегнати в най-голяма степен от определянето на такива прагове.

Комисията приема препоръката относно разширяването на определението за малки пратки. Голямото увеличение на броя на пощенските и експресните куриерски пратки може да наложи адаптиране на определението, за да се улесни ефективната защита, осъществявана от митническите органи. Като първа стъпка Комисията обмисля да преразгледа праговете на процедурата за малки пратки (чрез предлагане на делегиран акт, както е предвидено в Регламент № 608/2013). При оценката на Регламент № 608/2013 ще се разгледа и въпросът дали е необходимо по-задълбочено преразглеждане на определението за малка пратка.

97. Комисията препраща към отговорите си по точки 37 и 42.

Препоръка 2 — Да се оценят механизмът за управление и методологията за определяне на таксите

Комисията приема препоръката.

Структурата и управлението на EUIPO до голяма степен са приведени в съответствие с въведения през 2012 г. общ подход относно децентрализираните агенции (CADA).

Прегледът въз основа на член 210 от РМЕС ще включва оценка на въздействието, ефективността и ефикасността на Службата и работните ѝ практики. Комисията ще използва оценката, за да се сдобие с допълнителна информация и да проучи възможността за по-нататъшни действия в областта на отчетността.

99. В контекста на предвидената оценка въз основа на член 210 от РМЕС ще бъде преразгледана правната рамка за сътрудничество между Службата и ведомствата за индустриална собственост на държавите членки.

Препоръка 3 — Да се подобрят системите за финансиране, контрол и оценка

Комисията отбелязва, че тази препоръка е отправена към EUIPO.

100. В предстоящата реформа на географските указания (ГУ) Комисията възнамерява да се съсредоточи върху няколко основни елемента от функционирането на системата за ГУ, като например защитата на ГУ, включително в интернет, овластяването на производителите, съгласуването и опростяването на процедурите с цел подобряване на цялостната реакция и своевременното обработване на заявките за ГУ, както и повишаването на ефективността на контрола и прилагането на ГУ.

Препоръка 4 — Да се подобрят системите за географски указания на ЕС

Комисията приема препоръката.

101. Комисията е съгласна, че Съюзът следва да разполага със стабилна рамка на ЕС за прилагане на ПИС.

Рамката на ЕС за прилагане на ПИС засяга не само Комисията, но и държавите членки. Държавите членки следва да могат не само да осъществяват задържане в случай на подозрителни стоки, но следва да се прецени и дали е възможно да им се предостави компетентност за директно унищожаване на стоки, за които самите те считат, че нарушават ПИС.

Съоръженията за унищожаване на определени стоки не са непременно налични във всички държави членки, въпреки че Регламент № 608/2013 (член 25, параграф 2) предвижда възможността за унищожаване на стоки в други държави членки.

Би могъл да се преразгледа въпросът за задълженията и отговорността за задържането и унищожаването на стоки.

Препоръка 5 — Да се подобри рамката за налагане на спазването на правата върху интелектуална собственост

а) Комисията приема препоръката. Понастоящем Комисията подготвя такава стратегия, която следва да бъде част от новата стратегия за управление на риска в областта на митниците.

б) Комисията приема препоръката за по-добро наблюдение на Директивата за ПИС.

Освен планираното последващо проучване относно прилагането на Директивата за ПИС и приноса към инструментариума на ЕС за борба с фалшифицирането, след публикуването на оценката на функционирането на Директивата за ПИС през 2017 г. Комисията продължава да следи отблизо прилагането на Директивата за ПИС с цел гарантиране на ефективна и балансирана съдебна защита. Тя работи съвместно с държавите членки и със заинтересованите страни, за да се осигури по-добро наблюдение на Директивата за ПИС, както и да се осигури прилагането на практика на насоките на Комисията, например с цел да

се гарантира, че — когато са изпълнени всички условия — предписанията се прилагат еднакво и ефикасно във всички държави членки.

Комисията и Европейската обсерватория за нарушенията на правата на интелектуална собственост ще проучат възможността за разработване на по-целенасочено наблюдение на Директивата за ПИС във връзка с националната съдебна практика, като се надгражда върху базата данни на EUIPO за съдебна практика *eSearch*.

Комисията приема препоръката за по-добро наблюдение на защитата, осъществявана от митническите органи, в държавите членки. Комисията вече частично е изпълнила тази препоръка чрез поредица от посещения за подкрепа във връзка с прилагането на Регламент № 608/2013 в 27-те държави членки, които ще приключат през 2022 г. Въз основа на резултатите Комисията може да предвиди допълнително наблюдение на конкретни държави членки, което може да приключи след 2023 г.

в) Комисията приема препоръката. Комисията вече поиска от държавите членки да докладват своите данни за задържане на стоки в базата данни COPIS в рамките на определен срок (в рамките на звено „ПИС“ на Експертната група в областта на митниците). Този въпрос ще бъде разгледан и в контекста на оценката на Регламент № 608/2013, за да се прецени дали тази стандартизация трябва да бъде отразена в законодателството.